

skal imidlertid forsikre, at Forholdet virkelig er saaledes, og jeg skal tillade mig at henvide de ærede Medlemmer til Beretningen om Kirkecommissionens Forhandlinger Side 632, hvor de vil se den Beregning, hvorefter dette Resultat er kommet tilvete; gjort ikke af mig, men af den Mand, der var Ordfører for Fleertallets Forslag, der ligger til Grund for Regeringens nuværende Forslag, nemlig Pastor Strøm.

Bable: Jeg skal kun tillade mig et Par korte Bemærkninger angaaende det Forslag, som nu ligger for. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgfreds (Høgsbro) udtalte, at han meente, at de Indtægter, der fra gammel Tid vare henlagte til Geistlighedens Lønning, ogsaa skulde benyttes paa samme Maade fremdeles. Jeg troer, at dette Forhold er aldeles forandret, siden Grundloven blev given, og siden der istedetfor den lutherske evangeliske Kirke er oprettet en Folkekirke. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) i, at man fra dette Øieblik maa behandle den saakaldte Folkekirke udelukkende som en borgerlig Indretning; men er det givet, at det udelukkende er en borgerlig Indretning, saa kan man ikke, forekommer det mig, vedtage en Forandring i det nu Bestaaende med Hensyn til Geistlighedens Lønning, naar man ikke tillige giver en Bestemmelse om, hvad disse Mænd i Fremtiden skulde have at bestille, og hvorfor de vare lønede for Statens Bedkommende. Hvis de nemlig fremdeles kun skulde være Sjælesørgere, geistlige Mænd, saa mener jeg, at vi fra Statens Standpunkt aldeles ikke have Noget med at lønne dem, og jeg skal frimodig udtale den Grundsaetning, at hvis der her kun var Tale om den almindelige Sjælesorg i Landet, saa kunde vi meget let — det er en Mening, der deles af Mange, selv om de ikke finde Anledning til at udtale den, fordi deres Tid ikke er kommen — spare alle de Millioner, der anvendes paa dette Formaal, thi for den Sags Skyld er der en høiere Magt, der styrer, som ikke vil undlade at lade ethvert enkelt Menneffes Hjerte og Sjæl faae den Trøst, han vil have, Enhver paa sit Sted

og i sin Time. Men saasnart der er Tale om, at det er en borgerlig Indretning, hvorfor vi lønne et vist stort Antal Embedsmænd, og disse skulde have en Løn, der svarer til andre Embedsmænds Løn i Staten, saa spørger jeg, hvad det er, de skulde bestille i det borgerlige Samfund for den Løn, der bliver ydet dem. Alle andre Embedsmænd i Landet have foreskrevne Forretninger, som de skulde besørge, og vi lønne dog ikke Præsterne alene for at prædike om Søndagen og for at gaae omkring i Husene, naar det bliver begjært, og forrette disse kirkelige Sacramenter og øvrige Forretninger; det er dog ikke derfor, at det borgerlige Samfund lønner dem. Nei, hvis der kunde blive truffet en saadan Bestemmelse, at det ved hver indtrædende Vacance blev sagt, at enhver Mand, der i Statens Tjeneste havde opnaaet en saadan Dannelse, tilpligtedes hver i sin Kreds at yde et vist Antal Timer til Oplysning af den Kreds, der var omkring ham, saa kunde hans Ansættelse komme, ikke Menigheden, men hele Sognet til Gode. Og her kommer jeg med en Bemærkning, som vistnok maa slaae det ærede Medlem, der talte om, at Tienden skulde indbetales af Menighedens Medlemmer. Den Tid er da sagtens ikke fjern, hvor Flere ville gjøre Brug af den Ret, som Grundloven giver dem, til at dyrke Gud paa den Maade, som de ansee for rigtigst, og saa have de jo ikke mere i den Forstand med deres Sognepræst at gjøre, saa høre de ikke mere til hans Menighed, og dog vil efter den Mening, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgfreds har, Tienden være at indbetale til den Mand i Sognet, som er Sognepræst, altsaa med andre Ord, af hans Menighed. Men bliver Bedkommende derimod ansat som den, der har visse bestemte Sognepligter at opfylde, saa er det ogsaa rimeligt, at han for den Kreds, hvori han virker, faaer en vis bestemt Løn, som staaer i Forhold til andre Statsembedsmænds Lønning. Det er denne Grundbetragtning, som leder mig til at kunne gaae ind paa Lovforslaget med de Forandringer, som navnlig ere antydede af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) og adskillige